

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Øvre Eiker

Emne: Lauving

Bygdelag:

Oppskr. av: Andreas Koppit

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Kristen Rind, 93 år, f. i Øvre Eiker, bonde og handelsmann
 Kristian Rigen, ~~60-70~~, f. i Øvre Eiker, bonde på Tigen. f. 1873

SVAR

A.

1. Det vert ikkje laiva i Ø. Eiker nå.

Det er ikkje kjent at nokon laiva under
 siste verdenskrigen.

K. F.: For omlag 30 år sidan vart det ennå
 laiva mykje i Ø. Eiker. Det var serleg vår ein
 sag at ein fekk like høg.

2. K. R. i Lauvinga gjekk for seg etter stakken, ikkje
 i habelten

K. F.: sekk i juli-ført i august.

K. F. Det var leyrk, or, silju og vep ein bok
 såsamt det var slike tre. Akur og ask var det
 lite av

K. R. Minnde dei same treslaga osvamp, desanten
 alm.

Arbeidet kalla ein laiva, løve.

3. Ved lauving brukte ein skjær

Det var ikkje brukt nokon ridskap til å
 løge med greinene med.

K. F. Det var trispa mykje laiva, men det
 var ikkje noko av treslag inn gjarde stik
 med. Likens K. R.

Ein mykta ikkje noko til vern for laiva.

4. Risplauvet var ein av tre som stov på.

rot, men hakkalaiv og kjervelaiv vort tatt av felle tre eller kylllestuor.

Det var avost vauleg å kyllle trea. Etter K.T. vort det gjort mest med kjörte, men og med asp. H.R. fortalde at alre aldri vort felt, berre kyllt. Men make sta om det skulle verte matnaiv.

K.T. viste ikkje sikkert kor gamle tre kunne vera første gangen ein kyllde dei, men rekne med 20-30 år.

K.T.: Högda skiffe vort.

K.T. rekne med at ein ^{högde} laiv stike tre 5. kvort år. Mahon just regel kjende han stipe

K.T.: Renningane kunne verte rispa

K.T. kjende ikkje til at ein gjerde inne kyllstuvane, men dei vort rekne som verdjulle tre. Han rekner difor med at det kunne verte tatt omsyn til slike tre ved garddelingar, men kjende ikkje domme på det.

5. Det var 3 slag laiv: 1. rispelaiv; 2. hakka laiv: ein hakka kvist med laiv på i stykke, eller K.T. på 5-6 lümor; 3. Kjervelaiv. Det var ikkje nokk sovelg varen på desse tre slag, namna avangfor her og luga. Rispelaiv og hakka laiv vort tørka på bakken de ein tok det, om det ikkje var allfor ^{smidde det og sette i sette som høy.} ubagleg. Kjervelaivet, som allis var av asp, sette K.T. opp i vaik. Dei stod i sola og tørka på 4-5 dagar.

Rein hadde ikkje nokk so rekne måte for laivet, sa K.T.

6. Rein kjörte laivet inn, eller bar det om det var laglegast.

K.T. kjenne ikkje til dogning på laivinga

7. K.T.: Rein tok laiv både i utmark ^{og} innmark. A. d. tre som stod langs ikret-aune

og skygde. Ingen faste regler for det.

Både mannsfolk og kvinnfolk og unger var med på lauving.

8. Det var ingen faste regler for korleis ein skulle oppbevare lauvet heime. Men la det der ein hadde best rom for det.

Det var kvi og sau som fekk lauv. Kua fekk rispelauv og hakket lauv i soppa. Kjerwe-lauvet vort gitt til sauene.

Sørpe fekk kyrne 2 gonger for dagen.

K. F. hadde til vauleg 5 sauer. Dei fekk 1 lauvkjera 3 gonger for dagen altit høg. Han rekna at han måtte ha 300 kjeru for vinteren.

9. K. R.: almelauv var godt fiv. Bjørk larleg
K. T.: Kvit som var sa var orelauv godt for kua. For sauene var osva fin.

10. K. T.: Vi tok ikkje lauv uto til grisen, men eg slungte oppi noen blettke til han av og til, og han åt det, ja pigede.

11-15. Ikkje fellerlauving.

B.

- 1-9. Rakalauv var brukt som strø, ikkje som fös.